

In noord-China sluiten moskeeën gedwongen hun deuren. 'De regering heeft een afkeer van alles wat anders is'

Nieuwes uit het ND, door [Elian Yahye](#), donderdag 23 november 2023

Moskeeën worden gesloopt en minaretten en koepels worden verwijderd omdat ze niet 'Chinees' genoeg zijn. De Chinese regering heeft de afgelopen jaren honderden islamitische gebedshuizen gesloten in de noordelijke provincies Ningxia en Gansu.

De Chinese regering wil de islam 'verchinezen'. Beeld anp

Het zijn de bevindingen van een woensdag verschenen rapport van Human Rights Watch. Hiervoor analyseerde de mensenrechtenorganisatie onder meer satellietbeelden en video's.

Dat islamitische Oeigoeren in de autonome regio Xinjiang onderdrukt worden, is al langer bekend. Dit nieuwe rapport geeft inzicht in de wijze waarop moslims ook buiten Xinjiang te maken krijgen met repressie. In dit geval gaat het om de Hui, een overwegend islamitisch volk dat met name in het noorden van het land woont.

Maya Wang is directeur van de afdeling China van Human Rights Watch. 'De verwachting was al dat na de Oeigoeren ook andere moslims aan de beurt zouden komen.'

Hoeveel moskeeën er precies vernietigd of gesloten zijn, weet de organisatie niet. Maar onderzoekers van Plymouth en Manchester schatten in dat er in de provincie Ningxia 1300 moskeeën verdwenen zijn sinds 2020.

'Ze doen het wat geniepiger. Het sluiten van moskeeën wordt verkocht als een administratieve maatregel.'

Het past binnen het plan van de Communistische Partij China (CPC) om de invloed van de islam terug te dringen en de religie te 'verchinezen'. In een in 2018 verschenen richtlijn stond dat overheidsfunctionarissen de constructie van moskeeën streng moest monitoren, en zich daarbij moeten houden 'aan het principe van meer slopen en minder bouwen'.

geassimileerd

Wat Wang vooral opvalt, is de subtiele wijze waarop de Hui worden onderdrukt. In vergelijking met de Oeigoeren gaat de Chinese overheid tactischer te werk. 'Ze doen het wat geniepiger. Het sluiten van moskeeën wordt verkocht als een administratieve maatregel: een kleiner aantal moskeeën zou minder druk leggen op de toch al arme Hui-bevolking. Het zou dus in 'hun eigen belang' zijn.

Hui zijn etnisch gezien geassimileerd. Het enige wat hen onderscheidt van de Han-Chinezen, de dominante bevolkingsgroep in China, is hun religie. Anders dan de Oeigoeren, die er anders uitzien en soms pleiten voor een onafhankelijk Xinjiang, worden de Hui wel als 'echte Chinezen' beschouwd.

Het brengt de Hui, die hun geloof tot voor kort in relatieve vrijheid konden beoefenen, in een lastig parket. 'De gemeenschap is verdeeld. Er zijn de afgelopen jaren verschillende demonstraties geweest tegen de sluiting van de moskeeën. Maar een deel denkt dat het beter is om hun zorgen bij de lokale autoriteiten aan te kaarten - in de hoop dat zij zo wat kunnen veranderen.'

islamofobie

De repressie van de Hui kan niet los gezien worden van toenemende moslimhaat in de Chinese samenleving, benadrukt Wang. 'Islamofobie is in meer landen een probleem. In China neemt het de afgelopen jaren toe, nu de regering steeds harder op de nationalistische trommel slaat.'

De reacties die Human Rights Watch vanuit China kreeg op dit rapport waren wat dat betreft veelzeggend. 'Meerdere Chinezen lieten weten dat ze blij zijn met het nieuws. Ze vinden het goed dat de overheid moslims strenger controleert. De islam wordt geassocieerd met terreur en gezien als achterlijk.'

absurd

Casper Wits is sinoloog en universitair docent Oost-Aziëstudies aan de Universiteit Leiden. Hij is niet verrast door de bevindingen van het rapport. 'Onder specialisten was het al langer bekend dat ook de moslims onder de Hui het moeilijk hebben. Maar nu hebben we concreet bewijs.'

Die drang naar eenvormigheid gaat verder dan religie.

Wits bezocht enkele jaren geleden de beroemde Grote Moskee in Xi'an, de oude hoofdstad van China. 'Qua bouwstijl lijkt dat net een boeddhistische tempel - 'Chineser' kan bijna niet. Dat ook de islam van de Hui nu gesinificeerd moet worden laat zien hoe absurd ze daar bezig zijn.'

Ook andere religieuze minderheden worden steeds meer onderdrukt door de Chinese overheid. Christenen worden bijvoorbeeld onder druk gezet om staatskerken te bezoeken, in plaats van andere kerken. Daarnaast liggen in in Tibetaanse boeddhistische tempels steeds vaker de werken van Xi Jinping. 'Onder de huidige Chinese leiding bestaat weerstand tegen alles wat anders is. Welk geloof, maakt in principe niet uit.'

Die drang naar eenvormigheid gaat overigens verder dan religie. 'Ook het opkomen voor de rechten van vrouwen wordt steeds moeilijker gemaakt. Niet omdat de regering per se tegen vrouwenrechten is. Maar elke vorm van protest wordt als gevaarlijk voor de staat gezien. Niets mag afwijken van de norm.'

minder religie

In het geval van de Oeigoeren, die bijvoorbeeld gedwongen worden om kleding te maken in gevangenschap, kan via sancties druk uitgeoefend worden. In het geval van de Hui heeft de internationale gemeenschap dat soort pressiemiddelen niet. 'De Nederlandse regering kan

hoogstens aankaarten dat religieuze vrijheid ons aan het hart gaat. Verder valt er denk ik weinig te doen', zegt Wits.

Hij is dan ook vrij somber over de vooruitzichten van religieuze minderheden in China. De lijn die onder Xi Jinping is ingezet zal leiden tot een verdere uitholling van hun geloofstradities, denkt hij. 'Je haalt iets cruciaals weg uit de cultuur, zodat het moeilijker wordt doorgegeven. Uiteindelijk zal er in China minder religie zijn.' <

<https://www.nd.nl/geloof/geloof/1201471/in-noord-china-sluiten-moskeeen-gedwongen-hun-deuren-de-reger#/reader>

[LEES OOK: Religie verder aan banden in China. 'We moeten de noodklok luiden'](#)